

NYHETER

JORDBRUKETS INVERKAN PÅ ÖSTERSJÖN

Läckage av kväve och fosfor från jordbruket är ett problem som påverkar våra vattendrag. Mer forskning behövs om hur man ska kunna hindra de diffusa läckagen som sker från marken.

NÄRINGSLÄCKAGE

- För att hålla näringsläckage på en låg nivå är det viktigt att använda effektiva grödor och balanserad gödsling samt att hålla marken bevuxen under så stor del av året som möjligt, säger **Karin Blombäck**, forskare

och expert på mark och miljö.

Både fosfor och kväve bidrar till övergödning i Öst-

ersjön. Men det skiljer mellan olika delar av Östersjön. Det är många faktorer som påverkar, syrehalt, salthalt och temperatur på vattnet.

Läckagen från skogs- och jordbruksmarker utgör den största delen av de totala förlusterna av fosfor och kväve i Sverige. Jordbruket är den enskilt största källan.

Problem med diffusa utsläpp

Det är inte bara hur man gödslar grödorna som påverkar förlusterna, utan även hur mycket näring som finns sedan tidigare i jorden samt på var i avrinningsområdet fältet är placerat, vilka grödor som odlas, hur de gödslas och hur man bearbetar jorden. Behovet av att minska näringsförlusterna måste också ställas mot behovet av att producera livsmedel. All odling leder till ett visst läckage.

- Vi arbetar mycket med simuleringsmodeller för beräkningar

av hur kväve och fosfor läcker ut från jordbruksmark. Men vi kan inte göra bättre modeller än vad vi vet om i verkligheten, säger Karin Blombäck. Det krävs mer riktad forskning som måste få ta tid och kosta pengar för att vi ska klara jordbrukets miljömål.

Samarbete över Östersjön

Baltic Compass är ett projekt där samtliga länder runt Östersjön har deltagit. Projektet har bidragit till omfattande kommunikation mellan myndigheter, beslutsfattare och forskare om hur man ska minska näringsbelastningen på Östersjön från jordbruket. Jämförande resultat presenteras för att länderna ska arbeta på samma sätt och hjälpa varandra.

- Kontinuerligt görs regelbundna beräkningar om hur mycket kväve och fosfor som kommer ut i Östersjön från Sverige. Vi ser att den mänskliga belastningen från jordbruket har minskat med cirka 10 procent för kväve och fosfor under de femton senaste åren.

- Visst går det att åtgärda fosfor- och kväveproblemen, säger Karin Blombäck, men det behövs mycket mer forskning för utvärdering av långsiktiga effekter.

PROFIL KARIN BLOMBÄCK

Utbildning:

Agronom

Karriär:

Är doktor i markvetenskap och har arbetat i drygt 20 år med forskning, undervisning och fortlöpande

miljöanalys vid Institutionen för mark och miljö.

Ålder:

52

Arbete:

Expert och forskare på mark o miljö. Föreståndare för SLU Vatten

NAV. Arbetar med beräkningar av kväve- o fosforläckage från svenska jordar till Östersjön.

Bor:

Knivsta

Familj:

Man och två döttrar

MARIE LOUISE AARÖE

redaktionen@mediaplanet.com

